USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **R. A.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2019, č. j. OAM-398/LE-BA04-BA04-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 2. 2020, č. j. 61 Az 43/2019 - 27,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3400 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), s odůvodněním, že žalobce je státním občanem Ukrajiny, kterou Česká republika v souladu s § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. (s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů) považuje za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce přitom neprokázal, že v jeho případě nelze Ukrajinu za bezpečnou zemi původu považovat.

[2] Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl, neboť stejně jako žalovaný dospěl k závěru, že žalobce neprokázal, že by mu v zemi původu hrozilo nebezpečí. K obavě žalobce z povolání do armády krajský soud odkázal na bohatou judikaturu správních soudů, z níž plyne, že do armády byli v posledních letech přijímáni pouze dobrovolníci a profesionální vojáci, a navíc žalobce netvrdil, že on konkrétně by byl do armády povolán. Co se pak týče povolání žalobcova švagra, ten byl dle vyjádření žalobce do armády přijat na základě smlouvy, dobrovolně a za peníze jako nájemný voják.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že krajský soud v rozsudku nerozvedl, z čeho při posuzování bezpečnosti na Ukrajině ve vztahu ke stěžovateli vycházel. Krajský soud (stejně jako žalovaný) tak dle stěžovatele postupoval v rozporu s § 2, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU. Dostatečně nebyly posouzeny ani obavy stěžovatele z nuceného nástupu do armády. Stěžovatel se domníval, že mu v případě nasazení do bojů hrozí vážná újma ze strany vojenských sil a jednotek v oblastech, kde dochází k ozbrojeným střetům; při vyhýbání se branné povinnosti mu hrozí i trestní stíhání. K tomu stěžovatel odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23, a rozsudek ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44. Rovněž upozornil, že po vypuknutí ozbrojeného konfliktu se z Ukrajiny stala druhá nejchudší země Evropy, což mělo vliv na ekonomický chod země, zajištění kvalitní zdravotní péče, pracovní příležitosti a zásobování země potravinami. Nadto stěžovatel připomněl nepříznivý osud svého švagra, z čehož odvodil své obavy z protiprávního odvedení do armády, a připomněl, že má na území ČR svou družku a svého syna, kterého nechce kvůli ozbrojenému konfliktu vychovávat na Ukrajině.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti setrval na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí. Poukázal na skutečnost, že stěžovatel v průběhu správního řízení neprokázal, že zemi, ze které přichází, v jeho konkrétním případě nelze považovat za bezpečnou zemi původu. Dle názoru žalovaného krajský soud postupoval v souladu s ustálenou judikaturou a při posuzování žádosti stěžovatele nedošlo k porušení mezinárodních závazků České republiky, právních předpisů (zákona o azylu a správního řádu), ani k vadám správního řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). V projednávaném případě se ztotožnil s argumenty ve skutkově i právně obdobné věci, řešené v rozsudku ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020 – 29, neboť neshledal žádný důvod se od zaujatého názoru odchýlit.

[6] Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu platí, že jako zjevně nedůvodná se *zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.*

[7] Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely zákona o azylu považuje za *bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4. který umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv.*
[8] Žalovaný vydal na základě zmocnění v § 86 odst. 4 zákona o azylu vyhlášku č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška č. 328/2015 Sb.“), v níž upravil seznam zemí, které Česká republika považuje za bezpečné země původu. Vyhláškou č. 68/2019 Sb. byla mezi tyto země zařazena Ukrajina s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, a to s účinností od 23. 3. 2019 (§ 2 bod 24 vyhlášky č. 328/2015 Sb.).

[9] Oproti jiným azylovým řízením je u řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu zdůrazněno důkazní břemeno žadatelů. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Shodný závěr Nejvyšší správní soud vyslovil již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS: „*Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu* [pozn. soudu – dnes písm. k)] *a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodností žádostí osob přicházejících z dané země – srov. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...)* [pozn. soudu – dnes § 16 odst. 2]. *Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.*“

[10] V posuzované věci však stěžovatel neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování v zemi původu, a tedy nepovažovat Ukrajinu ve vztahu k osobě stěžovatele za bezpečnou zemi původu. Žalovaný i krajský soud se věcně, srozumitelně a přezkoumatelně vypořádali se stěžovatelovými tvrzeními a obstarali dostatek informací za účelem náležitého zjištění skutkového stavu. Nejvyšší správní soud připomíná, že označení Ukrajiny za bezpečnou zemi původu (se shora uvedenými výjimkami) přeneslo břemeno tvrzení a břemeno důkazní na stranu stěžovatele, že Ukrajinu za bezpečnou zemi ve vztahu k jeho osobě považovat nelze; rozsah a obsah

jím sdělených informací však v daném případě neodůvodňoval přijetí závěru, že by pro stěžovatele Ukrajina bezpečnou zemi původu skutečně nepředstavovala.

[11] K obavám stěžovatele z účasti v ozbrojeném konfliktu na Ukrajině Nejvyšší správní soud odkazuje na svou ustálenou judikaturu, dle které odmítání povinné vojenské služby není samo o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, není-li spojeno s reálně projeveným politickým či náboženským přesvědčením (rozsudky ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23, ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 24, ze dne 25. 5. 2017, č. j. 10 Azs 79/2017 - 32). Co se pak týče údajného protiprávního odvedení švagra do armády, toto tvrzení nemá oporu ve správním spisu, neboť sám stěžovatel vypověděl, že jeho švagrovi byla účast v armádě nabízena na dobrovolné bázi, jako *nájemnému vojákovi*. Nejvyšší správní soud též setrvale judikuje, že konflikt na Ukrajině nelze klasifikovat jako totální, tedy takový, který by každého civilistu vystavoval reálnému nebezpečí vážné újmy (například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, či že dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Azs 80/2018 - 40, ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 216/2020 - 22, či ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 230/2020 - 24). Stejně tak ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65) podle setrvalé judikatury Nevyššího správního soudu nemohou být relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

[12] Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že žádné ze stěžovatelových tvrzení nemířilo k tomu, že by jeho azylový příběh souvisel s oblastí poloostrova Krym či částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, které podle vyhlášky č. 328/2015 Sb. nejsou za bezpečné považovány.

[13] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že námitku týkající se stěžovatelovy družky a jejich syna vyhodnotil jako nepřípustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s., a nemohl se jí tedy zabývat, neboť ji stěžovatel nevznesl před krajským soudem.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 11. 2019, č. j. 61 Az 43/2019 - 10, ustanoven zástupcem advokát, který zastupuje stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 věta poslední s. ř. s.). Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce v takovém případě platí stát (§ 35 odst. 10 část věty

první za středníkem s. ř. s.). Ustanovenému zástupci byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby spočívající v sepisu a podání doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za který mu náleží odměna ve výši 3100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 3400 Kč. Tato částka je konečná, neboť ustanovený zástupce není plátcem daně z přidané hodnoty. K jejímu vyplacení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. října 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu